Изводи от фокус групи

Публикуван на: 2018-04-10

Готов е доклад "Емпирични проучвания поддейност: Фокус групи". Той е изготвен по Дейност 1.1. по проект "Гражданска инициатива за укрепване на интегритета на съдебната система", финансиран от Оперативна програма "Добро управление", договор № BG05SFOP001-3.003-0029-C01/ 05.09.2017 г.

Докладът представя обобщение от резултатите на проведените фокус групи. Тази дейност е част от емпиричното проучване, чрез което да се дадат основните параметри на рамката за интегритет в съдебната система, приложими за българската специфика, както и да бъдат формулирани очакванията на основните целеви групи.

Във фокус групите бяха обсъдени на следните индикатори на институционалната и легална рамка, в която функционира съдебната система (СС):

I. ОБЕКТИВНИ – могат ли да се измерят с динамиката на данните от съдебната статистика, практика на Висшия съдебен съвет (ВСС) и др.

Назначаването в СС – има ли система за подбор на кадрите; обучават ли се студентите в посока утвърждаване интегритета на СС (получават ли деонтични и ценностни знания, свързани с почтеността, макар че тя няма легална дефиниция?); има ли система за оценка на входа на СС; какви са механизмите за отчетност и прозрачност на работата на магистратите; какво е съотношението между назначаването с конкурс (вътрешен и външен) и командироването; какъв е делът на командироването над 6 месеца в друг съд/прокуратура.

Дисциплинарна политика в СС – обосновани ли са исканията до ВСС за откриване на дисциплинарно производство срещу магистрат; прозрачност при водене на дисциплинарните преписки;съдебен контрол на дисциплинарните наказания; обоснованост на дисциплинарните наказания, налагани от адм. ръководители.

Приложимост на интегритета за обществото - "Разумен срок" за решаване на делата – срок от образуване до решаване на делото (съответно за прокуратурата и следствието – от образуването до внасяне на обвинителния акт в съда); съобразяване с вида на съда/прокуратурата, натоварването на магистратите и залите, и съдебната карта;

Брой самоотводи на съдии и прокурори – има ли системи за проверка и предпазване от неправомерна намеса в работата на магистратите; има ли индикации на отказ от правото да действаш.

II. СУБЕКТИВНИ –те са измервани с анализ на казуси .

Измерване на почтеността в СС - от въпросника на ГРЕКО – установяване дали в СС

(c) CPM 2006, Всички права запазени!
CPM

има конфликт на интереси

Във фокус групите се изследва съотношението между посочените в началото "**3 кита на СС**" и кой има най-голяма тежест.

Участници във фокус групите направиха **предложение да се намали срокът за придобиване на несменяемост от магистратите**, тъй като сегашният петгодишен срок може да стане предпоставка за намеса в тяхната работа и процеса на формиране на вътрешното убеждение.

Констатирано беше във всички фокус групи, **че интегритетът на кандидатите за магистрати не е дефиниран и се появява единствено при първоначалното назначаване в становищата на Комисията по професионална етика и превенция на корупцията към ВСС**, които обаче се основават само на препоръките на предишни работодатели, а това поставя под въпрос оценката на интегритета на идващите в СС от студентската скамейка.

Във връзка с горното се обсъди във фокус групите и **въпросът за поставяне на възрастово ограничение за назначаването на магистрати в СС.**

Във фокус групите, от една страна, се изтъкна, **че в правните факултети на ВУ се дават малко деонтични познания на студентите** (с изключение във ВСУ), а от друга страна, се застъпиха мнения, **че преподаването на деонтични дисциплини е излишно, защото интегритетът се изгражда не в университета, а в семейството.**

Проблематизира се и намаляването на процента на назначаваните в СС "външни" кадри, които биха могли да придадат друго качество на интегритета на магистратите.

Въпросите **с "разумния срок" на процесуалните действия бе обвързан с натовареността на магистратите и съдебната карта.** Лансирано бе и предложение за "разхвърляне" на заповедните производства, например, чрез случайно разпределение не по местна подсъдност, а в цялата страна. Оценена бе като порочна практиката на безкрайно удължаване на сроковете в досъдебното производство.

Приветства се във фокус групите въвеждането на тест за интегритет на конкурсните изпити за влизане в СС, който да бъде повтарян с отделна методика за оценка на почтеността и квалификацията на магистратите при придобиване на статут на несменяемост, както и спрямо действащите магистрати.

Във фокус групите се предложи **компонентът на деонтичното обучение да бъде засилен при задължителното първоначално обучение на магистратите в НИП** – по отношение на почтеността, конфликта на интереси и превенция на корупцията, като се предоставят консултации по съдебна етика и на действащите магистрати.

Обсъди се проблемът с даване права на етичните комисии към съдебните места да инициират дисциплинарно производство срещу магистрати, наред с административните ръководители и ВСС.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма "Добро управление", съфинансиран от Европейския съюз. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Център за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност към Министерски съвет и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Отговорния орган

(c) CPM 2006, Всички права запазени!
CPM